

La indústria funerària fa caixa

Malgrat tenir la clientela limitada, la indústria dels serveis funeraris no deixa de créixer i buscar nous valors afegits. Ara, el difunt ja no és el centre d'atenció. El suport personalitzat als familiars s'ha convertit en nova manera de fer d'un negoci sovint titllat d'obscur i deshumanitzat.

Un de cada dos ciutadans de l'estat espanyol és beneficiari d'una pòlissa de decessos. Són dades d'Unespa, la patronal del sector de les assegurances, i expliquen l'èxit d'aquesta pòlissa de caràcter familiar i que normalment inclou diversos beneficiaris, pensada per ajudar a cobrir econòmicament les despeses funeràries i de soterrament i que, tot i l'escassa popularitat que tenen en altres països de la Unió Europea, són àmpliament esteses a casa nostra. I és que la mort no solament és un trasbals de caire emocional per als familiars del difunt, sinó que, en moltes ocasions, també ho és per a les seves butxaques.

L'auge dels tanatoris. Lluny queda la tradició de vetllar el mort a casa. El trasllat directe del difunt de la seva cambra mortuòria al lloc on serà exposat ha eliminat aquesta antiga pràctica i ha convertit el tanatori en gran prota-

gonista de l'escenari funerari des de les acaballes del darrer segle. El 2005, les sales de vetlla de Barcelona van superar les 16.600 ocupacions.

El tanatori de la ronda de Dalt de Barcelona és un bon exemple de les tendències d'aquest mercat. Com indica el seu director operacional, Josep Capsir, "malgrat que en el món funerari està gairebé tot inventat, la qüestió més important és tenir les orelles ben obertes per copsar les necessitats dels familiars i amics del difunt i atendre'ls, així, de manera personalitzada". En aquest paquet de necessitats creades, els tanatoris s'han aollit, des de fa un parell d'anys, a proposar als seus clients un servei musical d'acomiadament del mort, un servei que pot costar a partir dels 220 euros. D'aquest tanatori situat a Horta (Barcelona) també ha sorgit la figura de l'assessor funerari, que al cap d'uns dies del decés s'encarrega de contactar amb la família per ajudar-la

en els tràmits que quedin pendents. "Aquest tracte ha fet funcionar el bocall i ens ha permès complir les expectatives d'ocupació en els primers mesos: vora els 2.000 serveis que ens vam marcar per al primer any", comenta Capsir.

La fi del monopoli. El cas del tanatori de ronda de Dalt no és un exemple aleatori. Es tracta del primer tanatori de capital privat que es construeix a Barcelona. Pertany a Serveis Funeraris Integrals, la primera empresa funerària privada que opera a Barcelona, on, fins ara, només actuava Serveis Funeraris de Barcelona, una societat de capital mixt amb un 51% de l'Ajuntament de Barcelona. Des que va entrar al mercat, Serveis Funeraris Integrals s'ha fet amb la gestió directa de nou tanatoris, sis cementiris (dóna servei a nou més) i dues incineradores a Barcelona i l'àrea metropolitana. Les previsions de facturació per a aquest exercici no són gens menyspreables: 28 milions d'euros. Per la seva banda, Serveis Funeraris de Barcelona, amb quatre tanatoris, nou cementiris i els forns crematoris de Collserola i Montjuïc, va facturar l'exercici anterior més de 44,8 milions d'euros, tot i que admet que l'entrada del nou operador a la ciutat ja els ha fet perdre un 4,39% de la demanda.

L'existència d'aquest tipus d'empreses s'explica per la necessitat cada vegada més accentuada de disposar d'un servei funerari integral que englobi l'ampli ventall de serveis que es precisen davant la defunció d'un ésser estimat. En els moments difícils, ells s'encarreguen de tot. Els preus de cada baula d'aquesta cadena varien considerablement segons les nostres expectatives.

Així, podem optar per diferents tipus de fèretres, que oscil·len entre els 100 i els pràcticament 5.200 euros, als quals hem de sumar les taxes de col·locació del material absorbent (màrfega), l'enterrament del difunt, la tramitació de documentació i les despeses generades pel servei de personal i organització i les de tractament sanitari i manipula-

La indústria funerària, més viva que mai

El sector dels serveis funeraris sap com posar-se al dia, i les noves tecnologies també hi arriben. El tanatori barceloní del barri de Sant Gervasi ha estat el primer a oferir cobertura Wi-Fi en les seves instal·lacions, a més de disposar d'una pantalla de plasma a l'oratori des d'on es poden projectar les imatges de la vida del difunt mentre se celebra la cerimònia d'acomiadament. Internet també permet substituir el llibre convencional de recordatori per condols en línia, una possibilitat que ja ofereixen diferents tanatoris. I també ara és possible conservar l'ADN del difunt. El cost del servei, realitzat per Serveis Funeraris de Barcelona i pioner a l'estat, és de 160 euros. La custòdia de la mostra per a tres anys permet resoldre conflictes hereditaris o proves de reconeixement i paternitat pòstumes, a l'hora que facilita l'estudi acurat de malalties genètiques.

Tot i l'enduriment de la competència, el negoci de la mort continua aportant molts beneficis a les arques de les funeràries.

ció, que pugen, en total, uns 800 euros més. Segons el tanatori, el preu de la sala de vetlla pot oscil·lar entre els 100 i els gairebé 1.000 euros. I no podem oblidar tampoc els recordatoris, amb una mitjana de 50 euros per centenar, i la corona de flors, que ens pot valdre per entre 95 i 175 euros, segons el model. Segons Josep Capsir, al nou tanatori de ronda de Dalt "un servei digne pot costar a la família uns 2.800 euros".

Després del tanatori. Acabada la vetlla, el difunt és traslladat directament al cementiri, on, si aquesta era la seva voluntat, les seves despulles seran inhumades o enterrades. En el cas de Barcelona, la contractació de sepultures de construcció municipal podrà ser de caràcter temporal o de lloguer, concessió que s'atorgarà per a un termini màxim de cinquanta anys, encara que podrà allargar-se fins als noranta-nou anys en cas de sepultures de construc-

ció particular. El dret funerari queda exclòs de tota transacció mercantil i el seu titular podrà, en qualsevol moment, designar un beneficiari d'aquest dret per a després de la seva mort. En cas de difunts acollits en institucions de beneficència o aquells de qui es pugui acreditar la manca de recursos, rebran un enterrament gratuït. Tal com ocorre amb l'habitatge, de preus n'hi ha molts i molt variats, depenent del tipus de sepultura a què optem i on volem que reposin les nostres restes.

Incineració: moda per etapes?

L'alternativa a la inhumació és la incineració o cremació, un pràctica que assoleix el 20% arreu de l'estat. Per accedir a aquest servei és imprescindible que el difunt l'hagi demanada per escrit o bé la declaració jurada del familiar més proper. Segons les dades de Serveis Funeraris de Barcelona, el cost de cremació d'un cadàver se situa en els 285 euros. Com en el cas dels ferètres, la tipologia de l'urna on es dipositen posteriorment les cendres és variada, des del model d'acer tractat (d'uns 80 euros) fins al confeccionat amb vidre de Murano (360 euros). "Si bé hi va haver una pujada molt notòria en un moment donat, actualment la pràctica de la incineració augmenta progressivament", explica Capsir, qui no dubta a assenyalar que, quan alguna personalitat rellevant mor i és incinerada, "es nota una oscil·lació a l'alça per l'efecte de mimetisme que es produeix entre la població".

Un negoci sempre segur. Tot i l'enduriment de la competència, el negoci de la mort continua aportant molts beneficis a les seves arques. Al 2004, la indústria funerària estatal va facturar un total de 548 milions d'euros, una tendència a l'alça si tenim en compte l'obertura constant de tanatoris, cementiris privats i forns crematoris. El País Valencià lidera el sector de la fabricació de taüts, amb Xàtiva (capital de la Costera) com a epicentre. Un 80% d'aquesta producció es destina a l'exportació, amb Europa, els països de l'Amèrica Central i Amèrica del Sud i alguns països asiàtics com a principals clients a l'estranger.

- Enterrament més barat 1.167 euros
- Enterrament més car 25.552 euros

Dades en euros

FERÈFRE	
Servei Alfa, de forma recta, fet amb fibres i aplacat sintètic, tapa sense folre.	■ 105
Servei Ambaixador: de fusta massissa exòtica, acabat amb laca de poliuretà lluent i creu i crist dissenyats en exclusiva per un artista	■ 5.390
URNA PER A LES CENDRES	
D'acer tractat.	■ 80
De vidre de Murano.	■ 360
LÀPIDA DE MÀRBRE BLANC	
■ 138	■ 1.745
SALA DE VETLLA	
(fins a 36 hores)	■ 100
	■ 990
SERVEI DE NETEJA	
(12 vegades a l'any)	■ 40
	■ 579
SEPULTURA	
En nínxol	■ 704
En panteó (de 6 m²).	
Costa 953 euros el metre quadrat fins al sisè i 1.524 els següents.	■ 19.880

Font: Serveis Funeraris de Barcelona.

Laura de Andrés